

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 61/2020
31.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Обрад Поповац адвокат из ..., против туженог Аеродром „Никола Тесла“ АД Београд, чији је пуномоћник Небојша Самарцић адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1191/19 од 10.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 31.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1191/19 од 10.05.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 77/17 од 28.05.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се као незаконито поништи решење туженог бр. ... од ...2007. године којим му је отказан уговор о раду. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да га врати на рад, на радно место које одговара његовим радним способностима и стручној спреми. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени на исплату накнаде штете због неисплаћене зараде у периоду од марта 2007. године до марта 2009. године, у новчаним износима наведеним у овом ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате, као и да се обавезе тужени да у корист тужиоца уплати доприносе за обавезно социјално осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање - Филијала Београд, Републичком фонду за здравствено осигурање - Филијала Београде и Националној служби за запошљавање - Филијала Београд, у новчаним износима наведеним у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе на накнаду трошкова парничног поступка у износу од 371.000,00 динара. Ставом петим изреке, делимично је усвојен захтев туженог и обавезан тужилац на исплату трошкова парничног поступка у износу од 294.750,00 динара. Ставом шестим изреке, одбијен је

захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка, преко досуђеног до траженог износа, и то за износ од 33.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1191/19 од 10.05.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 77/17 од 28.05.2018. године у првом, другом, трећем, четвртном и петом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију, са предлогом да се ревизија одбије као неоснована и тужилац обавезе на накнаду трошкова поступка поводом тог правног лека.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. и члана 441. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да тужиочева ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12. става 2. наведеног члана, на коју ревидент указује, није законски разлог за тај правни лек (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП).

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по уговору о раду од ...2004. године распоређен на радно место ... Са ове дужности тужилац је разрешен ...2006. године, а анексом уговора о раду од ...2006. године премештен је на радно место ... Уговор о раду и његов анекс отказани су решењем туженог од ...2007. године, због повреде радне обавезе из члана 12. став 4. алинеја 4. у вези члана 13. став 1. алинеја 1. уговора о раду. Тужиоцу је уговор о раду отказан зато што је ...2006. године, лажним приказивањем чињеница и довођењем у заблуду привременог управног одбора и генералног директора туженог, супротно процедури предвиђеној Упутством о поступку јавних набавки покушао да прибави сагласност за правни посао од ...2006. године закључен са иностраном фирмом, за који је економско-финансијској делатности туженог дао налог за исплату одређеног износа, и зато што је супротно процедури утврђеној наведеним Упутством неовлашћено преговарао и захтевао достављање понуде од Саобраћајног института „ЦИП“ ДОО за израду техничке документације индустријског колосека од Сурчина до аеродрома. Управни одбор туженог је 22.02.2006. године донео закључак којим је прихватио писмо о намерама иностране фирме, односно иницијативу за изналагање решења за уштеду енергије на аеродрому и задужио пословодство да се писаним путем обрати надлежном министарству са молбом за финансирање пројекта уштеде енергије. Тужилац је у име туженог потписао динамички план - пројекат студије о унапређењу уштеде на аеродрому „Београд“, који је израдила инострана фирма, заведен код туженог 05.05.2006. године. По његовом налогу тој фирми је 09.05.2006. године исплаћен износ од 76.250 америчких долара. Тужилац је преговарао са Саобраћајним институтом „ЦИП“ ДОО у вези израде техничке документације индустријског колосека, током којих је означени институт доставио понуду.

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 24/05 и 61/05) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

У конкретном случају није спорно да је тужилац, у име туженог, потписао са иностраном фирмом динамички план - пројекат студије и да је наложио исплату дела накнаде, као и да је у име туженог водио преговоре са Саобраћајним институтом „ЦИП“ ДОО и примио његову понуду за израду техничке документације. Спорно је да ли је на тај начин тужилац учинио повреду радне обавезе и да ли је за туженог наступила преклузија за давање отказа уговора о раду, предвиђена чланом 184. Закона о раду.

Ова спорна правна питања нижестепени судови су правилно разрешили, налазећи да је тужилац означеним радњама извршио повреду радне обавезе - прекорачење датог овлашћења (члан 13. став 1. алинеја 6. уговора о раду) а не повреду радне обавезе из члана 13. став 1. алинеја 1. уговора о раду на којој је засновано оспорено решење о отказу, али да погрешна правна квалификација повреде радне обавезе не утиче на његову законитост. Подводећи радње тужиоца под повреду радне обавезе прекорачења датог овлашћења, судови су извели правилан закључак да је тужилац прекорачио своја овлашћења јер је уместо генералног директора, који по статуту туженог заступа и представља туженог, без његовог овлашћења водио преговоре са Саобраћајним институтом „ЦИП“ ДОО из Београда и супротно Упутству о јавним набавкама закључио правни посао са иностраном фирмом који је потписао у име туженог, уместо његовог генералног директора. Притом, тужилац није доказао да је у време када је означене радње предузимао генерални директор туженог био одсутан или спречен да обавља своју дужност, јер само у тим случајевима тужилац замењује генералног директора у обављању његових послова.

Правилно су нижестепени судови разрешили и питање преклузије, закључујући да је предметним радњама тужиоца извршена продужена повреда радне обавезе - прекорачење овлашћења, због чега побијано решење о отказу уговора о раду није незаконито из разлога протекла рокова из члана 184. Закона о раду.

Тужилац у ревизији понавља наводе истицане у току поступка и у жалби. Ове наводе су нижестепени судови ценили на начин који није у супротности са меродавним материјалним правом. Налазећи да је материјално право у овом спору правилно примењено, ревизијски суд неће посебно ценити наводе ревидента, због чега је на основу члана 414. став 2. ЗПП, одлучено као у првом ставу изреке.

Трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису били нужни. Зато је захтев туженог за њихову накнаду одбијен и применом члана 165. став 1. у вези члана 154. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић